

Van oude wijven en valse knechten

Dries en Henk liggen op hun rug in de berm naast het pad naar het Moleneind. Ze groeten boer Barten, die een wagen vol graan naar de molen heeft gebracht. Het stof vliegt op onder de hoeven van de knol.

‘Die moet nog even op zijn meel wachten,’ zegt Henk. ‘Hannes is nog in de rouw voor zijn moeder. Kijk maar naar de wieken.’

De molen staat er inderdaad werkeloos bij, ondanks de stevige bries. De wind jaagt de stapelwolken door de hemel.

‘Die wolk lijkt wel een stierenkop,’ zegt Dries.

‘Welnee,’ zegt Henk, ‘het is net de kop van Hannes de molenaar.’

Dries draait zich op zijn zij. Hij breekt een stoppel stro uit het pasgemaaide korenveld. ‘Pas maar op met je grappen over Hannes. Als hij het hoort, breekt hij je nek. Of erger nog...’

Henk schiet in de lach. ‘Wat is er erger dan een gebroken nek?’

‘Spoken?’

‘Wat is dat nou weer voor onzin?’ Henk kijkt zijn vriendje hoofdschuddend aan.

‘Het spookt op de molen. Ze zeggen dat hij de laatste tijd elke nacht draait. Het zijn de oude wijven.’

‘De wat?’

‘Ken je dat verhaal niet?’ Dries’ stem zakt naar een fluisterton. ‘Oude wijven gaan ’s nachts naar de molen om zich tussen de molenstenen weer jong te laten malen.’

‘Je bent niet wijs,’ zegt Henk. ‘Waar zijn die verjongde oude wijven dan? Ik heb er nog nooit een gezien.’

Even staat Dries met zijn mond vol tanden, maar zo snel laat hij zich niet uit het veld slaan.

‘Dat moeten oude dames uit de stad zijn,’ bedenkt hij ter plekke. ‘De oma’s uit het dorp zijn niet zo ijdel.’

‘Ik geloof er niks van,’ zegt Henk. ‘Het is grote kletspraat. Waar wedden we om?’

‘Hoe wil je dat bewijzen?’ vraagt Dries.

‘We gaan vannacht op onderzoek uit.’

Dries staart zijn vriend ongelovig aan.

‘Durf je niet?’ daagt Henk hem uit.

Dat laat Dries zich niet zeggen. ‘Dacht je soms dat ik bang ben?’

Zo zitten Dries en Henk ’s avonds laat op de uitkijk bij de molen. Hun ouders denken dat ze braaf op één oor liggen. De jongens kletsen aan één stuk om elkaar wakker te houden.

‘Ben jij wel eens binnen geweest?’ vraagt Henk.

‘Nee, Hannes houdt niet van pottenkijkers,’ fluistert Dries.

‘Wat een ouwe zeur. Zou hij iets te verbergen hebben?’

‘Hij zegt dat het te gevaarlijk is. Als hij werkt, heeft hij geen tijd om op bezoekers te letten. Zelfs mijn vader laat hij niet binnen.’

Dries stoot zijn vriend aan. ‘Kijk, daar sluipt iemand naar de molen!’

Henk ziet het ook. Een donker silhouet tekent zich af onder de heldere sterrenhemel en klimt de trap van de molen op. ‘Da’s geen oud wijf! Maar ook onze dikke molenaar niet. Dat is niet in de haak. Kom op, ik wil weten wie het is.’

Zodra de geheimzinnige figuur de deur achter zich sluit, kruipt Henk over het open veld naar de molen. Dries aarzelt, maar besluit mee op onderzoek te gaan. Ze zijn per slot van rekening niet voor niets hier.

Zo zacht als ze kunnen, klimmen ze omhoog. In de stille nacht horen ze de molen aan alle kanten kreunen.

Henk legt zijn oor tegen de deur. 'Ik denk dat hij boven is.' Voorzichtig opent hij de deur. De ruimte is duister, maar door het trappengat naar boven valt een flauw, flakkerend licht naar beneden. Henk wenkt Dries hem te volgen. Zijn hart slaat over als de deur met een klik in het slot valt.

De man maakt boven zoveel rumoer dat hij het niet hoort.

Stilletjes klimt Henk de trap op, terwijl Dries angstig achterblijft.

Henk steekt zijn hoofd door het trappengat. Achter de grote molenstenen ziet hij Lei, de molenaarsknecht. Niks oude wijven, niks inbreker, gewoon Lei die elke dag in de molen werkt.

Nu hij hier toch is, geeft Henk zijn ogen goed de kost. Het kon wel eens de laatste keer zijn dat hij de molen van binnen kan bewonderen. De molenstenen, de as en de tandwielen zijn nog reusachtiger dan hij had gedacht. Hij kan zich niet voorstellen dat dit binnenkort door een stoommachine vervangen wordt, ook al beweert zijn vader van wel.

'De wind staat goed,' mompelt Lei. De anders zo norske knecht heeft er plezier in. Hij komt vast recht uit de herberg, want hij waggelt over de vloer. Hij trekt de vang in de haak en langzaam zet het mechaniek zich in beweging. 'Laat maar waaien,' giechelt Lei. 'Ze zeggen dat je van de wind niet kunt leven. Nou, dan hebben ze het toch mooi mis. Lei is niet zo dom als ze denken! Die zorgt goed voor zichzelf.'

Knarsend beginnen de molenstenen te draaien.

Lei kijkt er tevreden naar. 'Goed zo,' bromt hij, 'zing maar een mooi lied voor mij!' Hij stommelt naar de zakken graan en maakt ze een voor een open. Vervolgens pakte hij de schep en gooit uit elke zak een half schepje in de kaar. 'Knappe vent als Hannes dat merkt.'

Intussen voelt Dries zich steeds minder op zijn gemak. Hij trekt Henk aan zijn broekspijp. Die kan zijn evenwicht niet houden en schiet een tree naar beneden.

'Wie is daar?' roept Lei geschrokken.

De jongens vliegen zo stil ze kunnen de trap af. In het duister weten ze de deurknop niet te vinden. Henk trekt Dries de donkerste hoek in, achter een stapel zakken meel.

Lei komt de trap af, een olielamp in zijn hand. 'Hannes?' zegt hij onzeker. En als hij geen antwoord krijgt: 'Is daar iemand?'

De jongens houden hun adem in. Een muis schiet langs hen weg.

'Rotbeesten,' mompelt Lei. Hij zet de lamp weg.

De jongens zien vanuit hun schuilplek hoe Lei een zak meel dichtknoopt.

'Zo, dat is genoeg voor een flinke kruik jenever,' zegt de knecht voldaan. Hij loopt weer omhoog en brengt de wieken tot stilstand. Even later komt hij terug, gooit de zak op zijn rug, blaast de lamp uit en stapt naar buiten.

Klik. De deur gaat op slot.

'Oef,' zucht Dries, 'dat ging net goed.'

'Net goed?' briest Henk. 'Nu begint de ellende pas. We zitten opgesloten, man!'

Verbijsterd zakt Dries op de vloer. 'Mijn ouders zijn woedend als ze hier achter komen.'

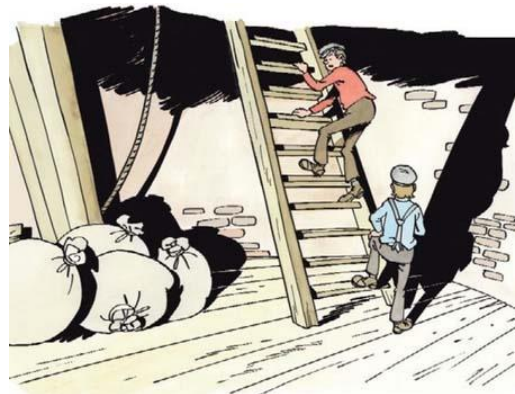
'En wat dacht je dan van Hannes?' zegt Henk somber. 'Die breekt écht onze nek.'

'Wat doen we als hij ons morgen ontdekt?' vraagt Dries.

'De waarheid vertellen,' zegt Henk vastbesloten. 'Als hij hoort wat we gezien hebben, valt het misschien wel mee.'

'Wat nu?'

'Weet ik veel,' zegt Henk. 'Slapen?'

Het zachtste bed dat ze kunnen vinden, is een stapel graanzakken. Alleen het zachte kraken van de molen en trippelende muizen verstoren de stilte.

Dries en Henk hebben spijt als haren op hun hoofd dat ze in dit avontuur zijn gestapt. Ze kunnen de slaap niet vatten. Hun gedachten schieten alle kanten op. Ze krijgen honger bij het idee dat ze hier midden tussen het heerlijke graan liggen.

Pas tegen het ochtendgloren vallen ze in slaap. Ze merken niet dat Hannes een paar uur later aan het werk gaat.

De molenaar kan zijn ogen niet geloven als hij twee slapende jongens in zijn molen aantreft.

‘Wel snotverdorie!’ brult hij. ‘Wat moet dat hier, kwajongens?’ Hij grijpt een stuk hout om hen ervan langs te geven.

‘Niet slaan alsjeblieft!’ Henk probeert zijn angst niet in zijn stem te laten doorklinken. ‘We zitten hier niet voor onze lol opgesloten.’

‘O nee?’ zegt Hannes dreigend. ‘Waarom dan wel?’

‘We hebben een dief betrap. Iemand die ’s nachts meel komt malen.’

Hannes’ mond valt open van verbazing. ‘Wát zeg je?’

‘Het is echt waar.’ Dries durft zich nu ook in het gesprek te mengen. ‘Lei komt hier ’s nachts koren malen. Uit elke zak een klein schepje.’

Zonder iets te zeggen stormt Hannes de trap naar de molenstenen op. Henk en Dries volgen hem nieuwsgierig.

De molenaar speurt de vloer af, voelt aan de volle zakken en onderzoekt de kaar en de molenstenen. ‘Dat verklaart een boel,’ broemt hij. ‘De boeren klagen de laatste tijd dus niet voor niets dat ik ze belazer. Lei heeft gewoon misbruik gemaakt van de ziekte en het overlijden van mijn moeder. Ik had die dronkenlap beter in de gaten moeten houden.’

Dankbaar kijkt hij Henk en Dries aan. ‘Fijn dat jullie zo oplettend waren. Dankzij jullie kan ik mijn goede naam in ere herstellen. En wat die valse knecht betreft, die zal wensen dat hij nooit geboren was!’

Gerard Sonnemans

www.gerardsonnemans.nl